

การศึกษาบทบาทของน้ำมนต์จากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนาน*

A STUDY OF ROLES OF SACRED WATER FROM
“TWELVE LEGENDS” PARITTA CHANTING

ณัฐนันท์ ศุภรสิงห์*, ณัฐพร ไช้มุกข์

Nutthanin Souppornsingh*, Nattaporn Kaimook

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก ประเทศไทย

Faculty of Humanities, Naresuan University, Phitsanulok, Thailand

*Corresponding author E-mail: nutthanin2014@outlook.co.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา บทบาทของน้ำมนต์จากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนาน และความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของน้ำมนต์อันจากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนาน ที่มีผลต่อการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางสังคมในบริบทของสังคมไทยร่วมสมัย จากกรอบแนวคิดเรื่อง บทบาทหน้าที่นิยม โดยใช้น้ำมนต์อันเกิดจากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนานเรียกว่า “น้ำมนต์พระปริตร” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจาก 3 แหล่ง คือ 1) เอกสารชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบทฉบับมหาจุฬาราชวิทยาลัย, พระไตรปิฎกฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2) เอกสารชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ งานวิจัย บทความ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของน้ำมนต์ที่ได้จากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนาน และเนื้อหาเกี่ยวกับบทสวดพระปริตร 12 ตำนาน และ 3) ข้อมูลสื่อออนไลน์ที่อ้างอิงถึงวิธีการทำน้ำมนต์พระปริตรร่วมสมัย ความเชื่อร่วมสมัยที่เกี่ยวข้องกับน้ำมนต์พระปริตร และข้อมูลที่มีการอ้างอิงถึงบทสวดพระปริตร 12 ตำนาน ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าวและวิเคราะห์ผลการวิจัยในระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567 - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2567 เป็นเวลา 7 เดือน และนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของน้ำมนต์ที่ได้จากบทสวดพระปริตร 12 ตำนาน แสดงให้เห็นความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมจำนวน 2 บทบาท คือ 1) บทบาทของน้ำมนต์ในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยเสริมความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ครอบครอง 2) การปรากฏอยู่ของพิธีกรรมการทำน้ำพุทมนต์แบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย เป็นการเน้นย้ำความสำคัญของพระพุทธานุภาพในฐานะเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจของผู้คนในสังคมไทย

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์, น้ำพุทมนต์, บทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน

Abstract

This research article aims to study the relationship between the roles of sacred water derived from the chanting of the 12 legends of the Paritta (protective Buddhist chants) and its use for various social purposes in contemporary Thai society, using a framework based on the concept of functionalism. In this study, the researcher refers to the sacred water derived from chanting the 12 legends of the Paritta as “Paritta Sacred Water.” This is a qualitative research study where the researcher gathered relevant data from three sources: 1. Primary documents: These include the Tripitaka scriptures and translated commentaries, such as the *Suttanta Pitaka* (Sermon Section) of the *Khuddaka Nikaya* and the *Dhammapada* (Dharmic Verses) edition from Mahamakut Rajavidyalaya University 2. Secondary documents: These include research studies, articles, and books that are related to the role of holy water from chanting the 12 Paritta legends, as well as content related to the Paritta chants themselves 3. Online media: These include contemporary references on how Paritta sacred water is made, associated beliefs, and discussions about the 12 Paritta legends. The researcher collected and analyzed these data between May 2024 and December 2024, over a period of seven months. The findings of the research show that the roles of sacred water derived from chanting the 12 Paritta legends reflects two significant social roles which are 1) The role of sacred water as a sacred object that enhances auspiciousness for its holder and 2) The continued presence of traditional sacred water rituals in contemporary society. It emphasizes the importance of Buddhism that Buddhism as an anchor for the minds of people in Thai society.

Keywords: Achievement, Sacred Water, The Twelve Legends of Paritta

บทนำ

“น้ำมนต์” คือ น้ำที่เชื่อว่ามีพลังศักดิ์สิทธิ์ นิยมใช้เพื่ออาบ กิน หรือประพรม เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปการทำน้ำมนต์จะสำเร็จโดยการเจริญพระพุทธรูปของพระสงฆ์ในงานพิธีมงคลต่าง ๆ หรือโดยการเสกของภิกษุหรือคฤหัสถ์ผู้ทรงวิทยาคูณ กล่าวคือ ผ่านการทำสมาธิที่แน่วแน่และพระปริตรที่เป็นมนต์ทางศาสนาแล้ว จึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “น้ำพระปริตร” (พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), 2553) สำหรับพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์ได้ให้คำอธิบายถึงคำว่า ปริตต์, ปริตร ไว้ 3 ความหมาย ความหมายแรก คือ น้อย เล็กน้อย ความหมายที่สอง คือ สภาวะที่ด้อยหรือคับแคบหมายถึงธรรมที่เป็นกามาวจร และความหมายที่สาม คือ เครื่องคุ้มครองป้องกัน บทสวดที่นับถือเป็นพระพุทธรูป คือ ภาษาบาลีภาษาขัตติยเดิมนั้นในพระไตรปิฎก ซึ่งได้ยกมาจัดไว้เป็นพวกหนึ่งในฐานะเป็นคำขลัง หรือคำศักดิ์สิทธิ์ ที่มีอำนาจคุ้มครองป้องกันช่วยให้พ้นจากภัยอันตรายและเป็นสิริมงคลทำให้เกษมสวัสดิ์มีความสุขความเจริญ น้ำมนต์ที่ได้จากการสวดบทสวดพุทธรูป 12 ตำนานนั้น ในสังคมไทยมีคติความเชื่อถึงอำนาจของน้ำมนต์ที่ได้มีความเป็นสิริมงคล เป็นดั่งเกราะคุ้มครองป้องกันอันตราย

ทั้งนี้ นำนมต์ คือ น้ำที่ผ่านพิธีการปลุกเสกหรือผ่านการสวดมาแล้วที่นิยมเรียกกันว่า “น้ำพระปริตร” ซึ่งในพจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์คำจำกัดความศัพท์และแปลความหมายที่ชาวพุทธควรรู้ถึงคำว่า “ปริตร” แปลว่าความต้านทาน การป้องกันรักษา เครื่องต้านทาน เครื่องป้องกันรักษา ที่รวมหมายถึงเครื่องรางของขลัง ของที่ช่วยบรรเทา วิธีป้องกันรักษา นอกจากนี้ “ปริตร” ยังใช้เรียกของมงคลที่ผ่านวิธีการสวดพระพุทมนต์มาแล้วด้วย เช่น ด้ายสายสิญจน์ เรียกว่าด้ายพระปริตร น้ำพระพุทมนต์ เรียกว่าน้ำพระปริตร” (พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), 2553) เรื่องน้ำพระปริตรมีหลักฐานปรากฏอยู่ในพระไตรปิฎกและอรรถกถาแปลพระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบทฉบับมหาวิทยาลัยในหัวขื่อนำนมต์แห่งพระปริตรมีอำนาจมาก กล่าวถึงความเชื่อสมัยพุทธกาลเกี่ยวกับการสวดมนต์ในสมัยพุทธกาล มีการเกิดทุกข์ภัยในลุ่มเจ้าลิจฉวีที่เมืองเวสาลี ในครั้งนั้นมีการใช้บทสวดพุทมนต์ 12 ตำนาน ในสถานการณ์ที่มีการระบาดของโรค องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้สวดมนต์ปรัตนสูตร เพื่อขจัดปัดเป่าโรคร้ายและอุปัทวันตรายทั้งมวลให้ประชาชนปลอดภัยจากโรคระบาด ซึ่งบทสวดรัตนปริตรเป็นพระปริตรหนึ่งใน 7 ตำนานและ 12 ตำนาน และเป็นหนึ่งในบทสวดที่ใช้ทำนมนต์ จะเรียกว่าเป็นการสวดพระปริตร โดยทั้งนี้การสวดมนต์ในสมัยหลังพุทธกาลซึ่งเป็นที่มาของบทสวดมนต์ในสังคมไทยเกี่ยวกับบทสวดมนต์พระปริตรนั้น เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศลังการาว พ.ศ. 500 ด้วยชาวลังกาที่นับถือพระพุทธศาสนาในขณะนั้น ประสงค์ให้พระสงฆ์ได้ช่วยเหลือตนให้เกิดความเป็นสิริมงคล และป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นด้วยการสวดมนต์ ต่อมาพระเจ้าแผ่นดินประเทศลังกาก็ได้รับคำสั่งให้คณะสงฆ์มีการปรับปรุงพระสูตรและคาถาที่ใช้สวดพระปริตรขึ้นใหม่ เพื่อใช้สำหรับงานในพระราชพิธีหลวง โดยเพิ่มพระสูตรและคาถาให้มากขึ้น และเรียกว่า “ราชปริตร” แปลว่า มนต์คุ้มครองพระเจ้าแผ่นดิน ต่อมาประชาชนต่างก็นิยมให้มีการสวดพระปริตรในพิธีของตนบ้าง จนเป็นประเพณีสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน และเมื่อพระพุทธศาสนาได้เข้ามาสู่ประเทศไทยก็ได้รับอิทธิพลการสวดมาจากลังกาดด้วย (พระครูโอภาสธรรมพิทักษ์ (เสียม เตชธมโม), 2559)

การสวดมนต์และการสวดมนต์เพื่อทำนมนต์ในสังคมไทยเกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนาเถรวาทตามคติของลังกาวงศ์ ความเชื่อในเรื่องการสวดมนต์และการทำนมนต์ก็ปรากฏสืบทอดต่อเนื่องเรื่อยมา ซึ่ง “การสวด” หมายถึงการออกเสียงเป็นทำนอง เป็นการว่าบทมนต์โดยการออกเสียง ซึ่งการสวดในพจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์คำจำกัดความศัพท์และแปลความหมายที่ชาวพุทธควรรู้ถึงคำว่า “สวด” เป็นการใช้เรียกการสวดที่เป็นภาษาบาลีอันมีมาในพระไตรปิฎกบ้าง แต่งขึ้นภายหลังโดยพระเถระผู้เป็นนักปราชญ์บ้าง เช่น เจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน โดยเรียกรวมว่า “สวดมนต์” พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์ได้อธิบายเกี่ยวกับปริตรที่จัดเป็นหมวดแยกเป็นชุดเล็ก คือ เจ็ดตำนานและชุดใหญ่ คือ สิบสองตำนาน เมื่อนำมาใช้ในแผนพระราชพิธี ก็จะมีการเรียกชื่อศัพท์เฉพาะขึ้นว่า “ราชปริตร” เรียกจุลราชปริตร สำหรับปริตรหลวงชุดเล็ก และเรียกมหाराชปริตร สำหรับปริตรหลวงชุดใหญ่ ทั้งนี้ 7 ตำนาน คือ มงคลสูตร, รตนปริตร (รัตนสูตร), เมตตปริตร (กรณียเมตตสูตร), ชันธปริตร, โมรปริตร, ธัชคปริตร (ธัชคสูตร), อาฏานาฏิยปริตร, โพฆณังคปริตร ส่วน 12 ตำนาน คือ มงคลสูตร, รตนปริตร (รัตนสูตร), เมตตปริตร (กรณียเมตตสูตร), ชันธปริตร, โมรปริตร, วัฏฏกปริตร, ธัชคปริตร (ธัชคสูตร), อาฏานาฏิยปริตร, อังคุลิมาลปริตร, โพฆณังคปริตร, อภัยปริตร และชัยปริตร (สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต), 2561) สำหรับมงคลปริตรและวัฏฏกปริตรพบในพระสูตรตันตปิฎก ส่วนอภัยปริตรและชัยปริตรโบราณจารย์ได้แต่งขึ้นมาภายหลัง (พระอธิการศิริศักดิ์ ยสินธโร (ลำเลิศ), 2565) นอกจากนี้ข้อมูลตามพระบาลี

ที่ปรากฏในหนังสือสวดมนต์หลวง มีการแทรกพระปริตรและบทสวดอื่น ๆ เพิ่มเติมไว้ใน 7 ตำนานและ 12 ตำนาน โดยใน 7 ตำนานจะเกินกว่าจำนวน 7 แต่ใน 12 ตำนานได้จัดไว้ลงจำนวนและบอกไว้ชัดเจน เริ่มตั้งแต่มงคลสูตร เป็นลำดับแรก เรียงลำดับไปถึงชยปริตรเป็นลำดับที่ 12 (ธนิต อยู่โพธิ์, 2517) ทั้งนี้พระปริตรที่มีปรากฏในบทสวดมนต์ไทยฉบับปัจจุบันมี 12 ปริตรหรือ 12 ตำนาน เป็นบทสวดที่ได้จากโบราณจารย์ที่เพิ่มมงคลปริตร วัฏฏกปริตร อภัยปริตร และชยปริตร รวม 4 บท ทั้งนี้ในการแบ่งบทพระปริตรนั้น บางตำราก็กล่าวไว้ว่าไม่ควรใช้คำว่า “ตำนาน” ควรเรียกว่า “ตำนาน” ด้วยการใช้ตัว ณ สะกด เพราะถือว่าเป็นคำที่แปลงมาจากภาษาบาลีที่แปลว่าตำนาน (พระพิชฌุล สุวณฺณรูป(รูปทอง), 2559) แต่อย่างไรก็ตามการสวดมนต์ถือได้ว่าเป็นการสรรเสริญแสดงคุณความดีของพระพุทธองค์ตามที่ปรากฏในบทรัตนสูตร การสวดมนต์ยังเป็นการแสดงอานุภาพของพระปริตรที่มีลักษณะของการต้านทานความชั่วร้าย สิ่งอัปมงคล ซึ่งลักษณะการสวดมนต์โดยนัยแล้วถือเป็นการสร้างสิ่งดีงาม คุณประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับตนเองและสังคมได้ และยังเป็นการรักษาจารีตที่พึงปฏิบัติให้เกิดสืบต่อเนื่องในทางพระพุทธศาสนาอีกด้วย (พระมหาประทีป สลฺยาโม (พรหมสิทธิ์) และโสวิทย์ บำรุงภักดิ์, 2560)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษา วิเคราะห์เพื่อหาคุณค่าและบทบาทของนํ้ามนต์ที่เกิดจากการสวด 12 ตำนาน ว่านํ้ามนต์ที่ได้จากการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานมีบทบาทสำคัญอย่างไรกับพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย หลักคิด คำสอน บทสวดมนต์ในการทำนํ้ามนต์อยู่ในคติความเชื่อของคนไทยอย่างไร เพราะเนื้อหาเกี่ยวกับบทสวดมนต์ในพระพุทธศาสนามีเป็นจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่จะเลือกวิเคราะห์เนื้อหาความในบทสวดบางบทเท่านั้น แต่งานวิจัยชิ้นนี้จะศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับบทบาทของบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานในการทำนํ้ามนต์ คือ มงคลสูตร, รัตนปริตร (รัตนสูตร), เมตตปริตร (กรณียเมตตสูตร), ชันธปริตร, โมรปริตร, วัฏฏกปริตร, ธชัคคปริตร (ธชัคคสูตร), อาฏานาฏิยปริตร, อังคุลิมาลปริตร, โพชฌังคปริตร, อภัยปริตร และชยปริตร ทั้งหมด จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว จึงสนใจทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาบทบาทของนํ้ามนต์จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เพื่อศึกษาบทบาทของนํ้ามนต์ที่ได้จากการสวดพุทธมนต์ที่เป็นบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ว่ามีบทบาทหน้าที่ความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกับบริบทของสังคมไทยอย่างไรบ้าง คนในสังคมไทยได้นำนํ้ามนต์มาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการด้านใด และใช้อย่างไร และเพื่อให้มีคำอธิบายที่ชัดเจนต่อสังคมไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของนํ้ามนต์จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนํ้ามนต์อันจากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนานที่มีผลต่อการใช้งานในบริบทสังคมไทยร่วมสมัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ดังนี้ 1) ศึกษาประวัติ ความเชื่อเกี่ยวกับนํ้ามนต์ที่ได้จากพิธีกรรมการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ซึ่งใช้ข้อมูลทางเอกสารเป็นหลักเป็นข้อมูลชั้นปฐมภูมิ (Primary source) และข้อมูลชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) และ 2) ขอบเขตด้านเวลาระหว่างเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2567 - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2567

ประชากรและข้อมูลสำคัญ ด้านเนื้อหาแบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้ 1) รวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยศึกษาข้อมูลเอกสารนํ้ามนต์ที่ได้จากการการสวดพระปริตรจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ ได้แก่ พระไตรปิฎกฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และ 2) ศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ ได้แก่ อรรถกถา งานวิจัย บทความ หนังสือ ตำรา เอกสาร ข้อมูลสื่อสังคมออนไลน์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้นำกรอบแนวคิดทฤษฎีบทบาทหน้าที่มาใช้ในการหาคำอธิบายในงานวิจัยนี้ จากความสนใจในการศึกษาบทบาทของนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เพื่อให้ได้คำอธิบายถึงบทบาท รวมถึงคุณค่าของนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร และใช้แนวคิดบทบาทหน้าที่นิยม (Functionalism)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบทบาทของนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน โดยเลือกใช้แนวคิดบทบาทหน้าที่นิยม (Functionalism) สำหรับใช้เป็นคำอธิบายซึ่งเป็นแนวทางการศึกษาทางคติชนถึงบทบาทหน้าที่ ซึ่งจะมุ่งเน้นคำอธิบายถึงปรากฏการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท (Text) กับบริบททางสังคมของคติชน (Social Context of Folklore) ว่ามีบทบาทอย่างไรในสังคมไทย จากหัวข้อการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของนํ้ามนต์จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เป็นการศึกษาเพื่อให้ได้คำอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นของบริบทสังคมไทยขณะที่ทำการศึกษานํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดพระปริตร 12 ตำนาน นี้ได้สะท้อนถึงความเชื่อ พิธีกรรม บทบาทหน้าที่ อย่างไร ซึ่งการศึกษารoles บทบาทหน้าที่ตามแนวทางการศึกษาคติชนวิทยา นั้น คือ 1) บทบาทคติชนในการอธิบายกำเนิดและอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรม 2) บทบาทของคติชนในการให้การศึกษา อบรมระเบียบสังคม และรักษามาตรฐานพฤติกรรมของสังคม และ 3) บทบาทคติชนในการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคลอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม (ศิริพร ณ ถลาง, 2557) การนำบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานมาใช้ในการทำนํ้ามนต์โดยเฉพาะในพิธีหลวงซึ่งนํ้ามนต์พระปริตรที่ได้นั้น จะมีอาณาภาพในเรื่องปิดเป่าความทุกข์และเสริมความเป็นสิริมงคลนั้นจะมีผลการศึกษาและคำอธิบายอย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบของวัตถุประสงค์ สรุปผลการวิจัย และนำเสนอผลการวิจัยโดยวิธี พรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่ 1 บทบาทของนํ้ามนต์จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานในการทำนํ้ามนต์ โดยวิเคราะห์ถึงคติความเชื่อความหมายของบทสวดที่ยังผลให้เกิดอาณาภาพความเป็นสิริมงคลทั้งจากการทำนํ้ามนต์และการสวดมนต์ จากข้อมูลสื่อออนไลน์ ปรากฏการณ์ที่เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันของพุทธศาสนิกชนในเรื่องนํ้ามนต์มีรายละเอียดเกี่ยวกับคติความเชื่อ บทสวดมนต์ที่สัมพันธ์กับการทำนํ้ามนต์มีปรากฏรายละเอียด เช่น จากกรมประชาสัมพันธ์ สำนักพัฒนาการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เมื่อ 25 กรกฎาคม 2567 ถึงการจัดทำนํ้าพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์โดยมีรายละเอียดในการจัดทำนํ้าพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ คือ เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 โดยลำดับในพิธีการพราหมณ์อ่านคาถาบูชาฤกษ์ เพื่อเปิดฤกษ์ในการประกอบพิธีเสกนํ้าพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ จากนั้น ในเวลา 15.09 น. เจ้าพระคุณสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จไปยังพระอุโบสถ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร นายเศรษฐา ทวีสิน

นายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ 2 ผู้แทนประธานรัฐสภา และนางโอนชา ชีวดีโสภณ ประธานศาลฎีกา ร่วมกันถวายพัทธองที่ระลึกแด่พระสงฆ์ จำนวน 73 รูป จากนั้น เหน้พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์จากคนโทน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ทั้ง 77 จังหวัด ท้าวราชอาณาจักร ลงในชั้นสาคร เสร็จแล้ว นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี จดรูปเทียนที่เครื่องนมัสการหน้าพระพุทธรูปปฏิมากร พระประธาน พระอุโบสถ แล้วถวายรูปเทียนแพเบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เจ้าหน้าที่กรมการ ศาสนา อารยาศาสตร์ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ให้ศีล พระมหाराชครู พิธีศรีวิสุทธิคุณ ประธานพระครูพราหมณ์ จดรูปเทียนบูชาเทพเจ้า แล้วอ่านประกาศชุมนุมเทพเจ้า จบแล้ว เจ้าหน้าที่ กรมการศาสนาอารยาศาสตร์พระปริตร พระสงฆ์ 73 รูป เจริญพระพุทธรูป นายกรัฐมนตรี จดเทียนที่ครอบสัมฤทธิ์ แล้วถวายสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก โดยเมื่อเสกน้ำพระพุทธรูป ศักดิ์สิทธิ์ จบแล้ว สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงจากอาสน์สงฆ์ ที่ประทับ ไปทรงหลั่งน้ำพระพุทธรูปจากครอบสัมฤทธิ์ลงในชั้นสาคร ประมวลรวมกับน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ จากจังหวัดต่าง ๆ แล้วทรงโปรยข้าวตอก ดอกไม้ และทรงประพรมน้ำพระพุทธรูป ที่คนโทน้ำพระพุทธรูป ศักดิ์สิทธิ์จากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ภายในราชวัติ พระมหाराชครูพิธีศรีวิสุทธิคุณ ประธานพระครูพราหมณ์ หลั่งน้ำเทพมนตร์ ลงในชั้นสาคร จากข้อมูลสื่อออนไลน์ที่ได้เผยแพร่ในสถานีโทรทัศน์และการดูซ้ำในช่องทางยูทูบ ของกรมประชาสัมพันธ์ที่เผยแพร่พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 ซึ่งมี ลำดับพิธีเป็นขั้นตอนในการทำน้มนต์ที่สัมพันธ์กับบทสวดมนต์ที่นำมาใช้ โดยมีขั้นตอนนับตั้งแต่การจัดสถานที่ สำหรับการเจริญพระพุทธรูป, ขั้นตอนการเตรียมเครื่องประกอบพิธีกรรม, ขั้นตอนของการใช้บทสวดเพื่อทำน้มนต์, ขั้นตอนของการจุดเทียนน้มนต์, ขั้นตอนการดับเทียนน้มนต์, ขั้นตอนของการได้น้มนต์ และขั้นตอนของการ ประพรมน้มนต์ ซึ่งรายละเอียดของขั้นตอนนับตั้งแต่การสวดพระพุทธรูปในการทำน้มนต์จนถึงขั้นตอนของการ ได้มาซึ่งน้มนต์นั้น เป็นการแสดงคุณค่าทางด้านพิธีกรรมตามคติความเชื่อของพุทธศาสนิกชนในเรื่องความเป็นสิริ มงคลตามลำดับขั้นตอนของพิธีกรรม ซึ่งน้มนต์ที่ได้นั้นเชื่อว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยในการดับทุกข์ ดับโรคร้าย และ ที่สำคัญ คือ มีความเป็นสิริมงคล โดยในลำดับพิธีการภายหลังจากที่เจ้าหน้าที่กรมการศาสนาอารยาศาสตร์พระปริตร พระสงฆ์ 73 รูป ได้เริ่มลำดับการเจริญพระพุทธรูป ดังนี้ การอารยาศาสตร์พระปริตร, ชุมนุมเทพดา, สรรเสริญ พระพุทธรูป, ไตรสรณคัมภีร์, นะมะการะสีหิตคาถา, นะโมการะอัฐฐะกะ, มังคลปริตร, รัตนปริตร, กรณิเมตตปริตร, ขันธปริตร, ธชัคคปริตร, โพชฌังคปริตร, อาฏานาฎียปริตร, เทเวตาอุยโยชะนะคาถา เรียบร้อยแล้ว นายกรัฐมนตรี จึงทำพิธีจุดเทียนที่ครอบสัมฤทธิ์ แล้วถวายสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากนั้นจึงมีการเสกน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ เมื่อจบแล้ว สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก เสด็จลงจากอาสน์สงฆ์ที่ประทับไปทรงหลั่งน้ำพระพุทธรูปจากครอบสัมฤทธิ์ลงในชั้นสาคร แล้วจึงประมวลรวมกับน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์จากจังหวัดต่าง ๆ แล้วทรงโปรยข้าวตอก ดอกไม้ และทรงประพรม น้ำพระพุทธรูป ที่คนโทน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์จากจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศภายในราชวัติ จากพิธีการในพิธี เจริญพระพุทธรูปซึ่งพระพุทธรูป หมายถึง พระพุทธรูปอันเป็นพระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่มีปรากฏในพระไตรปิฎกบ้าง เป็นคำที่แต่งเพิ่มขึ้นมาภายหลังบ้าง แต่ทั้งนี้แล้วพระพุทธรูปเป็นคำศักดิ์สิทธิ์ที่ สามารถใช้ปิดป้องภัยอันตราย จึงเรียกว่า “พระปริตร” ซึ่งมาจากภาษาบาลี ก็คือ “ปริตรตา” ความหมายตามรูป

ศัพท์เดิม คือ การป้องกัน รักษาคุ้มครอง การสวดมนต์พระปริตรนั้นนิยมสวดกัน 2 ประเภท คือ แบบแรกเรียกว่า “จุลราชปริตร” หรือเจ็ดตำนานที่มีจำนวน 7 ปริตร คือ มงคลปริตร, รัตนปริตร, เมตตปริตร, ชันธปริตร, โมรปริตร, ชัคคปริตร และอาฏานาฏิยปริตร และแบบสองเรียกว่า “มหाराชปริตร” หรือสิบสองตำนานมีจำนวน 12 ปริตร คือ มงคลปริตร, รัตนปริตร, เมตตปริตร, ชันธปริตร, โมรปริตร, วัฏฏกปริตร, ธชัคคปริตร, อาฏานาฏิยปริตร, องคลิมาลปริตร, โพชฌังคปริตร, อภยปริตร, ชยปริตร นอกจากแบบแผนพิธีในการสวดแล้ว เครื่องประกอบสำคัญที่รู้กันดีก็คือ น้ำมนต์ และสายสิญจน์ ซึ่งมีมาแต่โบราณ แต่ในคัมภีร์ภาษาบาลี ท่านเรียก ปริตโตก (น้ำปริตร) และปริตรตสูตร (สายหรือด้ายปริตร) นอกจากนี้ยังมีข้อมูลเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับน้ำพระพุทธมนต์ที่ได้จากพิธีสวดพระปริตรสามัญเพื่อแจกจ่ายให้กับประชาชนที่เข้าร่วมงานเทศกาลมหาสงกรานต์กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นความเป็นสิริมงคลเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ไทย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับน้ำพระพุทธมนต์ที่มีพิธีสวดพระปริตรสามัญเสกน้ำพระพุทธมนต์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2567 บริเวณลานคนเมืองศาลาว่าการกรุงเทพมหานครเสาชิงช้า มีรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นประธานในพิธีสวดพระปริตรสามัญเสกน้ำพระพุทธมนต์ ซึ่งมีการสวดด้วยสามัญวิธี พร้อมเสกน้ำพระพุทธมนต์ในคราวเดียวกัน ภายหลังเสร็จพิธีจะมีการนำน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ จำนวน 9,999 ขวด มาแจกจ่ายให้กับประชาชน ภาครัฐให้การสนับสนุนในพิธีสวดพระปริตรสามัญเสกน้ำพระพุทธมนต์การจัดงาน “สืบประเพณี เสริมสิริมงคล สงกรานต์ลานคนเมือง” ซึ่งเป็นงานที่จัดขึ้นบริเวณลานคนเมือง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานครเสาชิงช้า เป็นรูปแบบกิจกรรมที่เน้นกิจกรรมตามประเพณีไทย เพื่อความเป็นสิริมงคลเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ไทย จากคติความเชื่อและศรัทธาในน้ำมนต์ที่ได้จากบทสวดพระปริตรของพุทธศาสนิกชนจึงมีกิจกรรมดังกล่าวเกิดขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานคติความเชื่อของผู้ที่ได้ครอบครองน้ำมนต์โดยทั่วไป ปรากฏ 2 บทบาท คือ 1) บทบาทของน้ำมนต์ในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยเสริมความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ครอบครอง ในพิธีกรรมการทำน้ำมนต์ที่ได้จากการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน มีลำดับขั้นตอนของพิธีกรรมในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 ซึ่งมีลำดับพิธีเป็นขั้นตอนสำหรับการสวดพุทธมนต์ในการทำน้ำมนต์ นับตั้งแต่การอาราธนาพระปริตร, ชุมชุมเทวดา, สรรเสริญพระพุทธเจ้า, ไตรสรณคัมภีร์, นะมะการะสิทธิคาถา, นะโมการะอัมมระกะ, มังคลปริตร, รัตนปริตร, กรณิเมตตปริตร, ชันธปริตร, ธชัคคปริตร, โพชฌังคปริตร, อาฏานาฏิยปริตร, เทเวตาอุยโยชนะคาถา เรียบร้อยแล้ว นายกรัฐมนตรีจึงทำพิธีจุดเทียนที่ครอบสัมฤทธิ์ แล้วถวายสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากนั้นจึงมีการเสกน้ำพระพุทธมนต์ศักดิ์สิทธิ์ คุณค่าของพิธีกรรมเป็นการเน้นย้ำคติความเชื่อในเรื่องความเป็นสิริมงคลให้ผลกับศรัทธาต่อการครอบครองบูชาและการใช้น้ำมนต์ที่ได้เกิดคุณค่าทั้งผู้ประกอบพิธีและผู้ร่วมพิธี เป็นแรงพลังในการเสริมสร้างศรัทธาที่มีต่ออานุภาพพระรัตนตรัย ที่มุ่งผลแห่งความเป็นสิริมงคลจากศรัทธาในอานิสงส์ที่ได้จากน้ำมนต์ที่มีการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน โบราณจารย์ได้รวบรวมอานิสงส์ของพระปริตรไว้ คือ 1) เมตตปริตร ทำให้หลับเป็นสุข ตื่นเป็นสุขไม่ฝันร้าย เป็นที่รักของมนุษย์และอมมนุษย์ทั้งหลาย เทพพิทักษ์รักษา 2) ชันธปริตร ป้องกันอันตรายจากอสรพิษและสัตว์ร้าย 3) โมรปริตร ป้องกันภัยจากผู้คิดร้าย 4) อาฏานาฏิยปริตร ป้องกันภัยจากอมนุษย์ทำให้สุขภาพดี 5) โพชฌังคปริตร ทำให้สุขภาพดีมีอายุยืนและพ้นจากอุปสรรคทั้งปวง 6) ชยปริตร ทำให้ประสบชัยชนะและมีความสุขสวัสดิ์ 7) รัตนปริตร ทำให้ได้รับความสวัสดิ์และพ้นจากอุปสรรคอันตราย 8) วัฏฏกปริตร ทำให้พ้นอค์ภัย 9) มังคลปริตร ทำให้เกิดความเป็นสิริมงคลและปราศจากอันตราย 10) ธชัคคปริตร ทำให้พ้นจากอุปสรรคอันตรายและการตกจากที่สูง

11) อังคฺลิมาลปริตต์ ทำให้คลอดบุตรง่ายและป้องกันอุปสรรคทั้งหลาย และ 12) อภยปริตต์ ทำให้พ้นจากภัยพิบัติและไม่ฝนร้าย ทั้งนี้ในพิธีสวดพระปริตรรามัญเสกน้ำพระพุทธรณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2567 ที่จัดงานขึ้นบริเวณลานคนเมืองศาลาว่าการกรุงเทพมหานครเสาชิงช้า มีการเสกน้ำพระพุทธรณ์ และนำน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ที่ได้ออกมาแจกจ่ายให้กับประชาชน จากการสนับสนุนในพิธีสวดพระปริตรรามัญเสกน้ำพระพุทธรณ์ของภาครัฐ

การจัดงาน “สืบประเพณี เสริมสิริมงคล สงกรานต์ลานคนเมือง” ได้วิเคราะห์จากบทสวดพระปริตร 12 ตำนานในบทบาทที่ทำให้เกิดศรัทธาต่อการใช้น้ำมนต์ที่มีการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานเป็นปรากฏการณ์ศรัทธาที่เกิดจากกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่ได้ร่วมกันประพาสปฏิบัติในรูปแบบพิธีกรรมการสวดมนต์อย่างพร้อมเพรียงและมีลำดับขั้นตอนพิธีกรรมอย่างชัดเจน อีกทั้งผู้ที่หมั่นสวดพระปริตรจึงได้รับอานิสงส์ต่าง ๆ เช่น ประสบความสวัสดิ์ ความเจริญรุ่งเรือง ได้รับชัยชนะ แคล้วคลาดจากอุปสรรคอันตราย มีสุขภาพอนามัยดี และมีอายุยืนดังพระพุทธดำรัสที่ว่า “เธอจงเจริญพุทธานุสติ ภาวนาที่ยอดเยี่ยมในภาวนาธรรม เพราะผู้เจริญภาวนานี้จะสมหวังดังมโนรณ” “อมนุษย์ที่ต้องการจะทำร้ายผู้เจริญเมตตา ย่อมประสบภัยพิบัติเอง เปรียบเหมือนคนที่ใช้มือจับหอกจมน จะได้รับอันตรายจากการจับหอกนั้น” พระพุทธเจ้าทรงแนะนำให้พุทธบริษัทสวดพระปริตร เพื่อคุ้มครองตน เช่น ในอภินายกสูตร ได้ตรัสว่า “ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงเรียนมนต์คุ้มครอง คือ อภินายกปริตร ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอพึงศึกษามนต์คุ้มครอง คือ อภินายกปริตร ดูกรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงทรงจำมนต์คุ้มครอง คือ อภินายกปริตร” ซึ่งพระปริตรจะมีอานุภาพมาก เมื่อผู้สวดพระปริตรเพียบพร้อมด้วยองค์ 3 คือ มีเมตตาจิต, สวดถูกอักขรไม่มีบกพร่องขณะที่สวด และรู้ความหมายของบทสวด รวมทั้งผู้ฟังพระปริตรก็ต้องมีองค์ 3 คือ ไม่เคยทำอนันตริยกรรม 5 คือ การฆ่ามารดา การฆ่าบิดา การฆ่าพระอรหันต์ การประทุษร้ายพระพุทธเจ้าจนถึงพระโลหิตให้ห้อขึ้นไป และการทำสังฆเภท และที่สำคัญ คือ การไม่มีมิจฉาปฏิภาณให้เห็นผิดว่ากรรมและผลกรรมไม่มี และเชื่อมั่นอานุภาพพระปริตรว่ามีจริง สามารถคุ้มครองผู้ฟังได้ โดยใจความสำคัญและอานุภาพของบทสวดพระปริตร 12 ตำนาน ในบทบาทที่เป็นการเน้นย้ำคติความเชื่อในเรื่องความเป็นสิริมงคล ทั้งกรณีที่ได้ครอบครองบูชามนต์และการนำไปใช้ ทำให้เกิดศรัทธาต่อการใช้น้ำมนต์ มีดังนี้ คือ 1) เมตตปริตร (เมตตสูตร, กรณียเมตตสูตร) ใจความสำคัญของบทสวดพูดถึงหลักปฏิบัติเพื่อสร้างมหาเสน่ห์ 16 ประการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติที่สร้างตนเองให้เป็นคนดี อยู่ร่วมกับคนในสังคมได้ เช่น การมองจากลำหยาญ การเชื่อตรงจริงใจ การเคร่งครัดมีวินัย การว่าง่ายสอนง่าย การเปิดใจรับฟังผู้อื่น และประโยชน์ที่ได้จากการสวดมนต์บทนี้ซึ่งเป็นผลให้อานุภาพที่เกี่ยวข้องกับความเป็นสิริมงคล คือ ความมีเมตตา ปราณทำให้ผู้อื่นมีสุข อานุภาพของบทสวดนี้จะทำให้เป็นที่รักของเทวดามนุษย์ อมนุษย์ และสรรพสัตว์ทั้งหลาย 2) ขันธปริตร ใจความสำคัญของบทสวดนี้การสวดเพื่อแผ่เมตตาให้กับพญางู 4 ตระกูล อานุภาพของบทสวดนี้ใช้ป้องกันภัยจากสัตว์มีพิษต่าง ๆ เช่น งู ตะขาบ แมงป่อง รวมถึงยาพิษจากผู้คิดร้าย 3) โมรปริตร ใจความสำคัญของบทสวดเป็นบทสวดแสดงความอ่อนน้อมต่อดวงอาทิตย์ การสวดนี้เพื่อขอให้รักษาคู่ครองตนทั้งกลางวันกลางคืน ดังนั้นอานุภาพของบทสวดนี้ซึ่งเชื่อว่าเป็นบทสวดของพญานกยูงโพธิสัตว์ ถ้าได้สวดภาวนาก่อนออกหากินและก่อนเข้านอน เชื่อว่ามีอานุภาพให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากอันตราย 4) อภินายกปริตร ใจความสำคัญของบทสวดเป็นบทสวดที่ท้าวเวสสุวรรณแต่งตั้งทูลถวายพระพุทธเจ้า เพื่อประทานให้เหล่าภิกษุสวดคุ้มครองตนจากยักษ์ ภูตผีปีศาจ และเหล่าอมนุษย์ทั้งหลาย ปัจจุบันนิยมนำมาสวดขับไล่เสนียดจัญไรและอำนาจคุณไสย โดยจัดเป็นพิธีกรรมใหญ่โต เรียกว่า “การสวดภาณยักษ์” อานุภาพของบทสวดนี้

เป็นการป้องกันภัยจากภูตผีปีศาจ ยักษ์ และวิญญาณร้าย ตลอดถึงคุณไสยต่าง ๆ 5) โพชนังคปริตร ใจความสำคัญของบทสวดเป็นบทสวดกล่าวอ้างถึงความจริง 4 อย่าง คือ 1) ธรรม คือ โพชนังค 7 2) คราวหนึ่งพระมหาโมคคัลลานะและพระมหากัสสปะอาพาธหนัก พอได้ฟังโพชนังค 7 ก็หายจากอาการอาพาธจริง 3) สมัยหนึ่งพระพุทธเจ้าประจวร พระจุนทะสาธยายโพชนังค 7 ให้สดับ ก็ทรงหายประชวรจริง และ 4) อาพาธของท่านทั้ง 3 หายไปไม่กลับเป็นอีก ดุจกิเลสที่ละแล้วไม่กลับกำเริบอีกจริง ดังนั้นการสวดมนต์บทนี้เชื่อในอานุภาพของบทสวดนี้เพื่อป้องกันและรักษาโรคภัยไข้เจ็บ 6) ชัยปริตร ใจความสำคัญของบทสวดเพื่ออวยชัยให้มีชัยชนะและประสบผลสำเร็จในการทำกิจมงคลทุกอย่าง อานุภาพของบทสวดนี้ยังช่วยเกิดชัยชนะ และมีความสุขสวัสดิ 7) รตนปริตร (รตนสูตร) ใจความสำคัญของบทสวดเป็นบทสวดเชิญชวนให้ภูตและเทวดาทั้งหลายมาร่วมฟังคำสวดดีพระรัตนตรัย เชื่อในอานุภาพของบทสวดนี้เพื่อขจัดภัยพิบัติอันเกิดจากโรคระบาด ภูตผีปีศาจ และความอดอยาก 8) วัฏฏกปริตร ใจความสำคัญของบทสวดเป็นบทสวดว่าด้วยคำสัตยาธิฐานของลูกนกคุ้มโพธิสัตว์ เพื่อคุ้มครองตนให้พ้นอันตรายจากไฟป่าที่กำลังลุกลามมาถึงตัว ด้วยการอ้างถึงความจริง 4 อย่าง เชื่อในอานุภาพของบทสวดนี้ว่าจะป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัยหรือความเดือดร้อนไม่ไหม้มาถึงตัว 9) มังคลปริตร (มังคลสูตร) ใจความสำคัญของบทสวดมีเนื้อหากล่าวถึงมงคลชีวิต 38 ประการ อานุภาพป้องกันเพื่อให้เกิดสิริมงคลแก่ชีวิต 10) ธัชคปริตร (ธัชคสูตร) ใจความสำคัญของบทสวดเป็นบทสวดสรรเสริญคุณของพระพุทธเจ้า 9 ประการ คุณของพระธรรม 6 ประการ และคุณของพระสงฆ์ 9 ประการ อานุภาพของบทสวดนี้ถือเป็นที่สุดของพุทธมนต์ทั้งหมด มีการนำไปดัดแปลงเป็นมนต์คาถาและลงอักขระในยันต์ต่าง ๆ มากมาย มีอานุภาพ 108 ประการ 11) อังคุลิมาลปริตร ใจความสำคัญของบทสวดเกี่ยวข้องกับหญิงตั้งครรภ์ ดังนั้นอานุภาพของบทสวดนี้เพื่อให้หญิงกำลังตั้งครรภ์สวดมีอานุภาพคุ้มครองลูกในครรภ์ให้ปลอดภัย ทำให้คลอดลูกง่าย และ 12) อภัยปริตร ใจความสำคัญของบทสวดเป็นบทสวดขอพลังแห่งพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ ช่วยขจัดภัยและสิ่งอัปมงคลทั้งหลายให้สิ้นไป ซึ่งใจความสำคัญและอานิสงส์ที่ได้จากบทสวด อธิบายถึงอานุภาพของการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ในการทำน้มนต์ที่สอดคล้องกับแนวคิด บทบาทหน้าที่ประการแรกที่เกิดจากพิธีกรรมซึ่งสัมพันธ์กับพลังศรัทธา ความเชื่อมั่นต่อการนำน้มนต์จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ไปใช้ด้วย เป็นการเน้นย้ำให้เห็นถึงความเป็นสิริมงคลเมื่อได้ครองครองหรือนำน้มนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ไปใช้ อีกทั้งน้มนต์ยังแสดงถึงคุณค่าทางด้านวัฒนธรรมประเพณีด้านพิธีกรรมตามคติความเชื่อของพุทธศาสนิกชนว่าเป็นสิ่งที่ เป็นสิริมงคล น้มนต์เป็นน้ำที่ช่วยในการดับทุกข์ ป้องกันภัยอันตราย ทำให้เกิดสิ่งดีที่เป็นสิริมงคลแก่ชีวิต

ประเด็นที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของน้มนต์อันได้จากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนาน ที่มีผลต่อการใช้งานในบริบทสังคมไทยร่วมสมัย ซึ่งบทบาทการปรากฏอยู่ของพิธีกรรมการทำน้มนต์แบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัยทำให้ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้ถึงบทบาทนี้กับแนวคิดบทบาทหน้าที่ตามแนวทางการศึกษาคติชนวิทยานั้น ได้แก่ 1) บทบาทคติชนในการอธิบายกำเนิดและอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรม 2) บทบาทของคติชนในการให้การศึกษา อบรมระเบียบสังคม และรักษามาตรฐานพฤติกรรมของสังคม และ 3) บทบาทคติชนในการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคลอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดบทบาทหน้าที่ตามแนวทางการศึกษาคติชนวิทยาประการที่ 1 ในการอธิบายกำเนิดและอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและพิธีกรรมและบทบาทหน้าที่ประการที่ 3 ซึ่งก็คือ บทบาทคติชนในการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคลอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทาง

สังคม ด้วยน้ำมนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน มีเนื้อหาและความหมายของบทสวดในเรื่องของความเป็นมงคล ความเจริญในการดำเนินชีวิต การคุ้มครองป้องกัน ที่เป็นเสมือนเกราะป้องกันชีวิตและชี้ให้เห็นถึงวิธีแห่งการใช้ชีวิตด้วยหลักศีลธรรมที่ทำให้เกิดความสุขกายเป็นจุดเริ่มต้น และความสุขกายเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในลำดับตามมา เพราะเมื่อคลายความกังวลใจ หรือความเศร้าหมองจากการใช้ชีวิตก็จะมีสุขกาย สุขใจในเบื้องต้น ทั้งนี้ น้ำมนต์ที่ได้จากการสวดพระปริตร 12 ตำนานนี้ยังทำให้พุทธศาสนิกชนและผู้เข้าร่วมพิธีกรรมเกิดความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมทางศาสนา อีกทั้งประการสำคัญของน้ำมนต์ที่ผ่านพิธีกรรมที่มีลำดับขั้นตอนของพิธีกรรมอย่างมีแบบแผน และย้ำให้เห็นความสำคัญของทั้งบทสวดมนต์และน้ำมนต์ที่ผ่านพิธีมนต์มาแล้ว เป็นน้ำที่ผ่านพิธีการการเสก สำเร็จโดยการเจริญพระพุทธรูปของพระสงฆ์ในงานพิธี ผ่านการทำสมาธิที่แน่วแน่ และพระปริตรที่เป็นมนต์ทางศาสนามาแล้ว จึงเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “น้ำพระปริตร” ผู้ที่ได้เข้าร่วมพิธีกรรมในแต่ละขั้นตอนหรือผู้ที่ได้รับน้ำพระปริตร จะมีปรากฏการณ์ของศรัทธา ความเชื่อมั่นในการนำไปใช้และการได้ครอบครองน้ำมนต์เพื่อไปบูชา ยิ่งเน้นย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของพระพุทธรูปศาสนาที่อยู่เคียงคู่สังคมไทยในบทบาทของการคลี่คลายความคับข้องใจ ไม่สบายกาย ไม่สบายใจ ผ่านขั้นตอนพิธีกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งน้ำมนต์จากบทสวดมนต์พระปริตร ศรัทธาอันเกิดกับน้ำมนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน และอานิสงส์แห่งบุญบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เกิดจากกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ได้ร่วมกันประพฤติปฏิบัติในรูปแบบพิธีกรรมของการสวดมนต์อย่างพร้อมเพรียงกัน เป็นการตั้งมั่นจิต ประพฤติปฏิบัติในกิจกรรมร่วมกัน จากกิจกรรมพิธีสวดพระปริตรราชมัญเณรน้ำพระพุทธรูปที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 12 เมษายน 2567 บริเวณลานคนเมืองศาลาว่าการกรุงเทพมหานครเสาชิงช้า ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นกิจกรรมตามประเพณีไทย เพื่อความเป็นสิริมงคลเนื่องในวันขึ้นปีใหม่ไทย จากคติความเชื่อและศรัทธาในน้ำมนต์ที่ได้จากบทสวดพระปริตรของพุทธศาสนิกชน

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของน้ำมนต์อันจากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนานที่มีผลต่อการใช้งานในบริบทสังคมไทยร่วมสมัย ในสภาวะการณ์ของการสร้างความเชื่อมั่น สร้างความมั่นใจในการใช้ชีวิตร่วมกันของคนในสังคมว่าอานิสงส์ อานุภาพของบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เช่น 1) บทขันธปริตร ที่มีใจความสำคัญของบทสวดเกี่ยวกับการสวดแผ่เมตตาให้กับพญางู 4 ตระกูลและสัตว์ที่มีเท้ามาก ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงมีเมตตาอย่าทำอันตรายเรา อานุภาพของบทสวดนี้ใช้ป้องกันภัยจากสัตว์มีพิษต่าง ๆ เช่น งู ตะขาบ แมงป่อง รวมถึงยาพิษจากผู้คิดร้าย 2) บทโมรปริตร ที่มีใจความของบทสวดแสดงความนอบน้อมต่อดวงอาทิตย์ พราหมณ์ผู้ไม่มีบาป พระพุทธเจ้าพระโพธิญาณ ตลอดถึงพระอรหันต์ผู้รู้แจ้งพระโพธิญาณ เพื่อขอให้รักษาคู่ครองตนทั้งกลางวันกลางคืน และอานุภาพของบทสวดนี้เป็นบทสวดให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากอันตรายทั้งหลายทั้งปวง 3) บทรัตนปริตร (รัตนสูตร) ที่มีใจความสำคัญของบทสวดเพื่อขจัดภัยพิบัติอันเกิดจากโรคระบาด ภูตผีปีศาจ และความอดอยาก และ 4) วัฏฏกปริตร ที่มีใจความสำคัญเป็นบทสวดว่าด้วยคำสัตยาธิฐานของลูกนกคุ้มโพธิสัตว์ เพื่อคุ้มครองตนให้พ้นอันตรายจากไฟป่าที่กำลังลุกลามมาถึงตัว ซึ่งมีอานุภาพของบทสวดนี้ป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัย และดับไฟที่กำลังลุกลามไม่ให้มาถึงตัว ซึ่งเป็นการเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของพิธีกรรมในการทำน้ำมนต์ที่มาจากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เหล่าพุทธศาสนิกชนจะมีคติความเชื่อในพระรัตนตรัยเป็นเบื้องต้นว่าเป็นที่พึ่งด้วยพระรัตนตรัยอันเป็นมงคลสูงสุด ดังนั้น น้ำมนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ซึ่งแฝงไว้ด้วยคติของความเชื่อในคุณพระพุทธรูปที่พระพุทธรูปองค์ทรงตรัสรู้ คุณพระธรรมที่นำหลักธรรมคำสั่งสอนมาใช้ในชีวิตประจำวันแก้ปัญหา และคุณ

พระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติชอบแล้วตามหลักคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การระลึกในคุณของ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ในขณะที่ประกอบพิธีกรรมเพื่อทำน้มนมที่ได้ออกจากบทธวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน จึงมีความเชื่อในอานุภาพ อาณิสสของผลที่จะเกิดความเป็นสิริมงคล เป็นการเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของพิธีกรรม ในการทำน้มนมที่มาจากบทธวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน และเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของพระพุทธศาสนา ที่เป็นการสร้างแนวทางร่วมกัน สร้างมาตรการแนวทางการเยียวยา บำบัดจิตใจให้กับคนในสังคมผ่านพิธีกรรมใน การทำน้มนมที่ได้จากการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานจะได้นำน้มนมที่ได้เป็นเสมือนเครื่องมือสำหรับวิถีแห่ง การใช้ชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ ทั้งนี้รูปแบบการสวดพระปริตรซึ่งเป็นขั้นตอนในพิธีกรรมการทำน้มนม ผู้ศึกษาพิจารณาการแปร่งเสียงบทธวดมนต์ที่เป็นรูปแบบในการทำพิธีกรรม คือ เกี่ยวข้องกับในบริกรรมพราบน การเปล่งเสียงสวดมนต์ เป็นคติความเชื่อในเรื่องของอานุภาพของบทธวดมนต์ที่ให้ผลกับน้มนมในเรื่องอานุภาพ ของการสวดพระปริตรไว้ว่า การเกิดลมภายในที่เรียกว่า “ปราณวายุ” ถือเป็นเสียงสันสะเทือนสำคัญที่สามารถ บันดาลให้มีอานุภาพด้วยการพัฒนาทางจิตที่มีแรงกระแทกหรือสัมผัสเหนือสิ่งอื่นใดแล้วแผ่ขยายออกไป ซึ่งหลักการ เปล่งจะต้องมีความถูกต้อง ผู้เปล่งเสียงก็ต้องมีความบริสุทธิ์สะอาดทางร่างกายและเข้าใจมนต์ที่นำสวด เป็นเปล่งเสียงมนต์ทำให้เกิดมีชีวิตชีวาแก่นั่น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้ บทบาทของน้มนมจากบทธวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานใน การทำน้มนม บทบาทเกิดขึ้นอย่างเด่นชัด 2 ประการ คือ 1) บทบาทของน้มนมในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยเสริม ความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ครอบครอง ในกิจกรรมทางพุทธศาสนาที่เข้าร่วมกันประพฤติปฏิบัติในรูปแบบพิธี กรรมการสวดมนต์อย่างพร้อมเพรียงกันเป็นพลังศรัทธาที่จะตั้งมั่น ประพฤติปฏิบัติและครองสติในการดำเนินชีวิต และ 2) การปรากฏอยู่ของพิธีกรรมการทำน้มนมแบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย ในการอธิบายกลุ่มชน พิธีกรรม และการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคลอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม ด้วยน้มนมที่ได้จากบทธวด มนต์พระปริตร 12 ตำนาน มีเนื้อหาและความหมายของบทธวดในเรื่องของความเป็นมงคลในการดำเนินชีวิต ความเจริญในการดำเนินชีวิต การคุ้มครองป้องกัน ได้ชี้ให้เห็นว่าบทบาทของน้มนมที่ได้จากบทธวดมนต์พระ ปริตร 12 ตำนาน ยังเป็นแนวทางในการช่วยเยียวยาจิตใจของประชาชนในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สุชาติ บุษย์ชยานนท์ ที่ศึกษาถึงความเชื่อเรื่องน้ำพุทธมนต์สำหรับพุทธศาสนิกชนว่า การประกอบ พิธีน้ำพระพุทธมนต์ มีคติความเชื่อของพระพุทธรูปที่เคารพศรัทธาในพระพุทธศาสนา เชื่อมั่นในอานุภาพ ของพระรัตนตรัย และสิ่งสำคัญ คือ การเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของพิธีกรรมในการทำน้มนมที่มาจากบทธวด มนต์พระปริตร 12 ตำนาน แสดงให้เห็นความสำคัญทางพระพุทธศาสนาซึ่งถือเป็นประโยชน์ทางด้านพุทธศาสนา คือ จะทำให้เกิดผลในทางตรงและทางอ้อม คือ การหล่อหลอมคุณธรรม จริยธรรมของคนในสังคมให้มีแนวทางใน การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข (สุชาติ บุษย์ชยานนท์, 2561)

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของน้มนมอันจากการสวดบทธวดพระปริตร 12 ตำนานที่มีผลต่อการใช้งานใน บริบทสังคมไทยร่วมสมัย ซึ่งเป็นพื้นฐานคติความเชื่อของผู้ที่ได้ครอบครองน้มนมโดยทั่วไป ปรากฏ 2 บทบาท คือ 1) บทบาทของน้มนมในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยเสริมความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ครอบครอง และ 2) การปรากฏอยู่

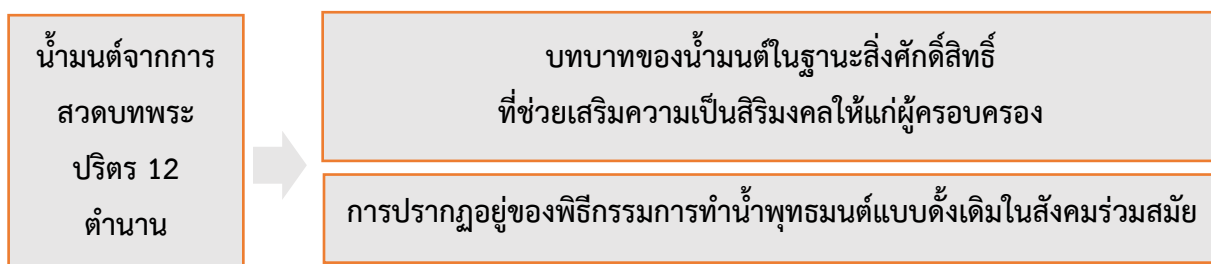

ของพิธีกรรมการทำนํ้ามนต์แบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย บทบาทหน้าที่เชื่อมโยงกับบริบทของสังคมไทยในสถานการณ์ของการสร้างความเชื่อมั่น สร้างความมั่นใจในการใช้ชีวิตร่วมกันของคนในสังคมว่าอานิสงส์ อานุภาพของบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เช่น บทชัณฐปริตร ที่มีใจความสำคัญของบทสวดเกี่ยวกับการสวดแผ่เมตตาให้กับพญางู 4 ตระกูล และสัตว์ที่มีเท้ามาก ขอให้สัตว์ทั้งหลาย จงมีเมตตาอย่าทำอันตรายเรา อานุภาพของบทสวดนี้ใช้ป้องกันภัยจากสัตว์มีพิษต่าง ๆ เช่น งู ตะขาบ แมงป่อง รวมถึงยาพิษจากผู้คิดร้าย บทโมรปริตร ที่มีใจความของบทสวดแสดงความนอบน้อมต่อดวงอาทิตย์ พราหมณ์ผู้ไม่มีบาป พระพุทธเจ้าพระโพธิญาณ ตลอดจนพระอรหันต์ผู้รู้แจ้งพระโพธิญาณ เพื่อขอให้รักษาคุ้มครองตนทั้งกลางวันกลางคืน และอานุภาพของบทสวดนี้เป็นบทสวดให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากอันตรายทั้งหลายทั้งปวง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศักดิ์สิทธิ์ พันธุ์สิทธิ์ ที่พบว่า บทรัตนปริตร (รัตนสูตร) ที่มีใจความสำคัญของบทสวดเพื่อขจัดภัยพิบัติอันเกิดจากโรคระบาด ภูตผีปีศาจ และความอดอยาก วัฏฏกปริตร ที่ใจความสำคัญเป็นบทสวดว่าด้วยคำสัตยาธิษฐานของลูกนกคุ่มโพธิสัตว์ เพื่อคุ้มครองตนให้พ้นอันตรายจากไฟป่าที่กำลังลุกลามมาถึงตัว ซึ่งมีอานุภาพของบทสวดนี้ป้องกันไม่ให้เกิดอัคคีภัยและดับไฟที่กำลังลุกลามไม่ให้มาถึงตัว จากบทสวดนี้เป็นการเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของพิธีกรรมในการทำนํ้ามนต์ที่มาจากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เหล่าพุทธศาสนิกชนจะมีคติความเชื่อในพระรัตนตรัยเป็นเบื้องต้นว่าเป็นที่พึ่งด้วยพระรัตนตรัยอันเป็นมงคลสูงสุด ดังนั้นนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานซึ่งแฝงไว้ด้วยคติของความเชื่อในคุณพระพุทธรูปที่พระพุทธรูปองค์ทรงตรัสรู้ คุณพระธรรมที่นำหลักธรรมคำสั่งสอนมาใช้ในชีวิตประจำวันแก้ปัญหา และคุณพระสงฆ์ซึ่งเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติดีชอบแล้วตามหลักคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า การระลึกในคุณของพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ในขณะที่ประกอบพิธีกรรมเพื่อทำนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน จึงมีความเชื่อในอานุภาพ อานิสงส์ของผลที่จะเกิดความเป็นสิริมงคลเป็นการเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของพิธีกรรมในการทำนํ้ามนต์ที่มาจากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน และเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของพระพุทธรูปศาสนที่เป็นการสร้างแนวทางร่วมกัน สร้างมาตรการแนวทางการเยียวยาบำบัดจิตใจให้กับคนในสังคมผ่านพิธีกรรมในการทำนํ้ามนต์ที่ได้จากการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนานจะได้นำนํ้ามนต์ที่ได้เป็นเสมือนเครื่องมือสำหรับวิถีแห่งการใช้ชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ ทั้งนี้รูปแบบการสวดพระปริตรซึ่งเป็นขั้นตอนในพิธีกรรมการทำนํ้ามนต์ ได้พิจารณาการแปร่งเสียงบทสวดมนต์ที่เป็นรูปแบบในการทำพิธีกรรมคือ เกี่ยวข้องกับในบริกรรมพร่ำบ่น การเปล่งเสียงสวดมนต์ เป็นคติความเชื่อในเรื่องของอานุภาพของบทสวดมนต์ที่ให้ผลกับนํ้ามนต์ที่ได้ (ศักดิ์สิทธิ์ พันธุ์สิทธิ์, 2565) สอดคล้องกับแนวคิดของ ธนิต อยู่โพธิ์ ที่ได้กล่าวถึงเรื่องอานุภาพของการสวดพระปริตรไว้ในหนังสือดังกล่าวว่า การเกิดลมภายในที่เรียกว่า “ปราณเวายู” เป็นเสียงสันสะเทือนสำคัญที่สามารถบันดาลให้มีอานุภาพด้วยการพัฒนาทางจิตที่มีแรงกระแทกหรือสัมผัสเหนือสิ่งอื่นใดแล้วแผ่ขยายออกไป ซึ่งหลักการเปล่งจะต้องมีความถูกต้อง ผู้เปล่งเสียงจะต้องมีความบริสุทธิ์สะอาดทางร่างกายและเข้าใจมนต์ที่นาสวด เป็นเปล่งเสียงมนต์ทำให้เกิดมีชีวิตชีวาแก่นมนต์นั้น (ธนิต อยู่โพธิ์, 2517)

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้พบองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้น คือ 2 ประการ คือ 1) บทบาทของนํ้ามนต์ในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยเสริมความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ครอบครอง ที่ผ่านการประกอบพิธีกรรมการสวดมนต์พระปริตร

12 ตำนาน เป็นกิจกรรมทางพุทธศาสนาที่ร่วมกันประพฤติปฏิบัติในรูปแบบพิธีกรรมการสวดมนต์อย่างพร้อมเพรียงกัน ร่วมกันสร้างเป็นพลังศรัทธา และ 2) การปรากฏอยู่ของพิธีกรรมการทำนํ้ามนต์แบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย ในการอธิบายกลุ่มชน พิธีกรรม ด้วยนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน มีเนื้อหาและความหมายของบทสวดในเรื่องของความเป็นมงคลในการดำเนินชีวิต ความเจริญในการดำเนินชีวิต การคุ้มครองป้องกัน การประพฤติปฏิบัติ การดำเนินชีวิตในแนวทางพระพุทธศาสนา ด้วยมิตติความเชื่อในพลังแห่งความเป็นสิริมงคล และ ด้วยหลักคิดของการระลึกถึงพุทธคุณ ธรรมคุณ และ สังฆคุณในการประกอบพิธีการทำนํ้ามนต์ ซึ่งมีเรื่องของความเชื่อในอานุภาพของการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ซึ่งสามารถเขียนเป็นโมเดล ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 บทบาทของนํ้ามนต์จากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนาน

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า บทบาทของนํ้ามนต์จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ในการทำนํ้ามนต์มีบทบาทเกิดขึ้นอย่างเด่นชัด 2 ประการ คือ 1) บทบาทของนํ้ามนต์ในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยเสริมความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ครอบครอง ในกิจกรรมทางพุทธศาสนาที่ร่วมกันประพฤติปฏิบัติในรูปแบบพิธีกรรมการสวดมนต์อย่างพร้อมเพรียงกันเป็นพลังศรัทธาที่จะตั้งมั่น ประพฤติปฏิบัติและครองสติในการดำเนินชีวิต และ 2) การปรากฏอยู่ของพิธีกรรมการทำนํ้ามนต์แบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย ในการอธิบายกลุ่มชน พิธีกรรมและการเป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคลอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม ด้วยนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน มีเนื้อหาและความหมายของบทสวดในเรื่องของความเป็นมงคลในการดำเนินชีวิต ความเจริญในการดำเนินชีวิต การคุ้มครองป้องกัน ได้ชี้ให้เห็นว่าบทบาทของนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ทำให้ทราบถึงบทบาทของนํ้ามนต์ที่ได้จากการสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ทั้ง 2 บทบาท ชี้ให้เห็นถึงแนวทางของพุทธศาสนิกชนที่มีวิถีร่วมกันในกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา และระเบียบแบบแผนเพื่อใช้ยึดถือปฏิบัติของเหล่าพุทธศาสนิกชนในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น การวิเคราะห์ในด้านบทบาทศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อนํ้ามนต์ที่ได้จากการสวดพระปริตรในแต่ละบท เป็นทางออกให้กับความคับข้องใจของบุคคลอันเกิดจากกฎเกณฑ์ทางสังคม ด้วยนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน มีเนื้อหาและความหมายของบทสวดในเรื่องของความเป็นมงคลในการดำเนินชีวิต ความเจริญในการดำเนินชีวิต การคุ้มครองป้องกัน ได้ชี้ให้เห็นว่าบทบาทของนํ้ามนต์ที่ได้จากบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน ยังเป็นแนวทางในการช่วยเยียวยาจิตใจของประชาชนในการใช้ชีวิตร่วมกันในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของนํ้ามนต์อันจากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนานที่มีผลต่อการใช้งานในบริบทสังคมไทยร่วมสมัย ซึ่งเป็นพื้นฐานคติความเชื่อของผู้ที่ได้

ครอบครองน้ำมันโดยทั่วไป ปรากฏ 2 บทบาท คือ 1) บทบาทของน้ำมันในฐานะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ช่วยเสริมความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ครอบครอง และ 2) การปรากฏอยู่ของพิธีกรรมการทำน้ำมันแบบดั้งเดิมในสังคมร่วมสมัย บทบาทหน้าที่เชื่อมโยงกับบริบทของสังคมไทยในสถานการณ์ของการสร้างความเชื่อมั่น สร้างความมั่นใจในการใช้ชีวิตร่วมกันของคนในสังคมว่าอานิสส์ อานุภาพของบทสวดมนต์พระปริตร 12 ตำนาน เช่น บทขันธปริตร ที่มีใจความสำคัญของบทสวดเกี่ยวกับการสวดแผ่เมตตาให้กับพญางู 4 ตระกูลและสัตว์ที่มีเท้ามาก ขอให้สัตว์ทั้งหลายจงมีเมตตาอย่าทำอันตรายเรา อานุภาพของบทสวดนี้ใช้ป้องกันภัยจากสัตว์มีพิษต่าง ๆ เช่น งู ตะขาบ แมงป่อง รวมถึงยาพิษจากผู้คิดร้าย บทโมรปริตร ที่มีใจความของบทสวดแสดงความนอบน้อมต่อดวงอาทิตย์ พราหมณ์ผู้ไม่มีบาป พระพุทธเจ้าพระโพธิญาณ ตลอดถึงพระอรหันต์ผู้รู้แจ้งพระโพธิญาณ เพื่อขอให้รักษาคุ้มครองตนทั้งกลางวันกลางคืน และอานุภาพของบทสวดนี้เป็นบทสวดให้แคล้วคลาดปลอดภัยจากอันตรายทั้งหลายทั้งปวง จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ ควรวิเคราะห์ในด้านบทบาท ศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อน้ำมันที่ได้จากการสวดพระปริตรในแต่ละบท

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของน้ำมันจากการสวดบทพระปริตร 12 ตำนาน ของ ณัฐณินทร์ ศุภรสิงห์ นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์นิสิตปริญญาเอก เรื่องปรากฏการณ์น้ำมันในสังคมเมือง สาขาคหิตวิทยา ภาควิชาภาษาสาสตร์ คหิตวิทยา ปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ดร.ณัฐพร ไช่มุกข์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เอกสารอ้างอิง

- ธนิต อยู่โพธิ์. (2517). ที่ระลึกงานพระราชทานเพลิงศพนางเยื่อ มุสิกานุมิ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมเมธี.
- พระครูโสภาสธรรมพิทักษ์ (เสียม เตชธมโม). (2559). พัฒนาการรูปแบบการสวดมนต์ในสังคมไทยปัจจุบัน. วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์, 1(1), 23-36.
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2553). พจนานุกรมเพื่อการศึกษาพุทธศาสน์ “คำวัด”. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภาและสถาบันบันลือธรรม.
- พระพิชญพล สุวณฺณรูป(รูปทอง). (2559). การศึกษาวิเคราะห์พระปริตต์ในพระพุทธศาสนา. ใน สารนิพนธ์พุทธศาสตร์ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาประทีป สญฺญโม (พรหมสิทธิ์) และโสวิทย์ บำรุงภักดี. (2560). การศึกษาการบำบัดโรคด้วยการเจริญพระพุทธมนต์ในเชิงพัฒนาการ. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, 17(3), 403-414.
- พระอธิการศิริศักดิ์ ยสินธโร (ล้ำเลิศ). (2565). ศึกษาวิเคราะห์คุณค่าจุลสารปริตรในพระพุทธศาสนาเถรวาทที่มีต่อสังคมไทย. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศักดิ์สิทธิ์ พันธุ์สิทธิ์. (2565). บทสวด 7 ตำนาน 12 ตำนาน และความเป็นมา. เรียกใช้เมื่อ 30 กรกฎาคม 2567 จาก <https://www.lcbp.co.th/บทความสาระทั่วไป/บทสวด-7-ตำนาน-12-ตำนาน-และควา/>

- ศิริพร ณ ถลาง. (2557). ทฤษฎีคติชนวิทยา: วิธีวิทยาในการวิเคราะห์ตำนาน - นิทานพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2561). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม.
- สุชาติ บุษย์ชญาณนท์. (2561). ความเชื่อเรื่องน้ามนต์สำหรับพุทธศาสนิกชน. วารสารวรมัญจกพุทธศาสตร์ปริทรรศน์, 5(1), 25-39.